

Uchwała...*Nr 209/XXII/2021*.....
Rady Powiatu w Płocku
z dnia...*27 stycznia 2021 r.*.....

w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Aktywności Lokalnej na lata 2021 – 2023”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, pkt 5, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920), w związku z art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) Rada Powiatu w Płocku uchwała co następuje:

§1

Uchwala się „Powiatowy Program Aktywności Lokalnej na lata 2021 – 2023”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady

/-/ Lech Dąbrowski

Załącznik do uchwały Nr 209/XXII/2021
Rady Powiatu w Płocku
z dnia 27 stycznia 2021 r.

POWIATOWY PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA LATA 2021 - 2023

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

2020 rok

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. DIAGNOZA	4
II. INSTRUMENTY AKTYWNEJ INTEGRACJI	16
III. CELE PROGRAMU	17
IV. ADRESACI PROGRAMU	19
V. CZAS TRWANIA PROGRAMU I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	20
VI. REALIZATORZY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ I JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE	20
VII. MONITORING	21
PODSUMOWANIE	21

WPROWADZENIE

Jednym z podstawowych zadań realizowanych w ramach pomocy społecznej jest integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem podejmowanych działań powinno być wsparcie i umożliwienie tym osobom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych. W obszarze tym potrzebne są często innowacyjne metody i szeroka współpraca wielu podmiotów. Szansę taką stwarza Program Aktywności Lokalnej.

Program Aktywności Lokalnej Powiatu Płockiego na lata 2021 - 2023 zwany dalej PAL został opracowany w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy mieszkańców powiatu płockiego, w związku z możliwościami ich rozwiązania zawartymi w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2020-2025.

PAL jest istotnym narzędziem realizacji polityki społecznej oraz dokumentem wyznaczającym kierunki działań, mających na celu zapewnienie mieszkańcom powiatu płockiego jak najwyższą jakość życia. Celem PAL jest wprowadzenie skutecznych metod przeciwdziałania zdiagnozowanym problemom społecznym. Efektem wdrażania PAL będzie wyższa jakość życia i wyższy poziom bezpieczeństwa socjalnego, wyrównywanie szans mieszkańców powiatu płockiego oraz integracja społeczna.

Program Aktywności Lokalnej ma na celu działania na rzecz rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz aktywizację społeczną, a także współpracę i koordynację działań organizacji i instytucji kluczowych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności lokalnej. Wskazuje on na problemy związane z funkcjonowaniem grup społecznych i społeczności lokalnych oraz umożliwia przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także zapewnia odpowiednie wsparcie. Ważnym elementem wsparcia jest eliminowanie barier na jakie napotykać osoby zagrożone wykluczeniem, czy wykluczone społecznie. Proces wykluczenia społecznego powoduje, że osoby, rodziny i grupy społeczne funkcjonują na marginesie życia społecznego z różnych przyczyn wynikających z cech osobowości, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, braku wykształcenia, trudności materialnych, dezorganizacji życia rodzinnego, alkoholizmu, splotu innych trudności życiowych, czy braku odpowiednich wzorców. Osoby dotknięte wykluczeniem społecznym wykazują problemy z zaspokojeniem podstawowych potrzeb, nie znajdują swojego miejsca na rynku pracy, czują się zagubione, nie potrafią korzystać z przysługujących uprawnień. W konsekwencji zaczynają funkcjonować w wąskim świecie, wśród osób mających takie same problemy, tracąc więzi z innymi członkami

społeczności lokalnej. Rutyna oraz poczucie niemocy skutecznie uniemożliwiają ludziom podejmowanie działań na rzecz zmiany trudnej sytuacji, w której się znajdują. Niezbędna w takich przypadkach jest interwencja oraz pomoc z zewnątrz. W związku z tym szczególnie ważne jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego oraz poprzez pracę z grupami znajdującymi się w niekorzystnym położeniu - wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi tym zjawiskiem.

I. DIAGNOZA

1. PIECZA ZASTĘPCZA

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dzieci przez rodziców biologicznych organizowana jest piecza zastępcza. Główną ideą pieczy zastępczej jest czasowe zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, których rodzicom ograniczono lub pozbawiono ich tego prawa na mocy postanowienia sądu.

Organizacja pieczy zastępczej jest zadaniem samorządu powiatowego w sytuacji, gdy pomimo pomocy gminy rodzice nie są w stanie właściwie wywiązać się ze swoich rodzicielskich zadań. Wtedy należy zapewnić dzieciom opiekę i wychowanie w formie rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W każdym roku na wysokim poziomie utrzymuje się liczba dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, zanieganych przez rodziców lub pozbawionych należytej opieki rodzicielskiej. Najbardziej cenioną formą opieki nad dzieckiem pozbawionym rodziny naturalnej jest oprócz adopcji, rodzina zastępcza. Jest ona szczególnie ważna z wielu powodów: stanowi bliskie dziecku środowisko, jest optymalna dla rozwoju psychospołecznego dziecka, uczy norm i reguł społecznych oraz pozwala na nawiązywanie prawidłowych więzi emocjonalnych. Dokonując diagnozy społecznej problemu pieczy zastępczej należy zwrócić uwagę na sytuację pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej i wzrost ich liczby w ostatnim okresie w powiecie płockim. Biorąc pod uwagę taki stan konieczne jest wsparcie szczególnie tej grupy wychowanków pieczy zastępczej.

Tabela 1 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2018 – I półrocze 2020

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej			
Lata	Ogółem	Rodziny zastępcze	Placówki opiekuńczo- wychowawcze
2018	31	22	9
2019	30	24	6
Stan na 30.06.2020	15	14	1
Ogółem	76	60	16

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Przedstawione dane wskazują na stały poziom konieczności organizowania opieki dla dzieci pozbawionych opieki rodziców. Należy zauważyć, iż pozytywnym zjawiskiem jest większa liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niż placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jednak potrzeby w zakresie miejsc są duże, natomiast chętnych do objęcia funkcji rodziny zastępczej jest mało. W 2019 r. można zaobserwować największą liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym w rodzinnych formach pieczy zastępczej (24 dzieci).

Dane przedstawione poniżej wskazują, że w latach 2018-2020 zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowiły rodziny spokrewnione z dziećmi. Analiza danych wskazuje, że liczba rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych utrzymywała się na podobnym poziomie, jednakże liczba dzieci przebywających w rodzinnych domach dziecka uległa zwiększeniu.

Tabela 2 Liczba dzieci z powiatu płockiego w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu płockiego w latach 2018 – I półrocze 2020

L.p.	Typ rodzinnej pieczy zastępczej	2018	2019	30.06.2020
1.	Rodzina zastępcza spokrewniona	66	67	66
2.	Rodzina zastępcza niezawodowa	35	32	35
3.	Rodzina zastępcza zawodowa	24	20	21
4.	Rodzinny dom dziecka	10	16	19
Razem dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej		135	135	141

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Tabela 3 Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka funkcjonujących na terenie powiatu płockiego w latach 2018 - I półrocze 2020

Lp.	Formy rodzinnej pieczy zastępczej	2018	2019	30.06.2020
1.	Rodzina zastępcza spokrewniona	46	47	48
2.	Rodzina zastępcza niezawodowa	22	20	23
3.	Rodzina zastępcza zawodowa	6	6	6
4.	Rodzinny dom dziecka	2	2	2
Razem liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka		75	75	79

Zródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Największą grupę rodzin stanowią rodziny spokrewnione z dzieckiem. Liczba rodzin zastępczych - była liczbą zmienną bowiem wychowankowie rodzin zastępczych w trakcie trwania roku kończyli 18 rok życia i rozpoczynali tym samym proces usamodzielnienia.

Niektóre rodziny zastępcze zostały rozwiązane, a inne z kolei postanowieniem sądu zostały ustanowione. Na dzień 30.06.2020 r. na terenie powiatu funkcjonowało 6 zawodowych rodzin zastępczych i 2 rodzinne domy dziecka – z czego 1 zawodowa rodzina zastępcza została utworzona w 2018 r.

Potrzeba tworzenia zawodowych rodzin zastępczych wynika z konieczności natychmiastowego umieszczania dzieci w związku z postanowieniami Sądu.

Tabela 4 Sytuacja rodzinna dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w latach 2018 – I półrocze 2020

Sytuacja rodzinna dzieci	Liczba dzieci		
	2018	2019	30.06.2020
Sieroty społeczne	109	112	117
Pólsieroty	23	18	19
Sieroty naturalne	3	5	5
Ogółem	135	135	141

Zródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Jak obrazuje powyższa tabela wśród dzieci umieszczonych w zastępczych formach pieczy zastępczej sieroty społeczne stanowią największą grupę dzieci.

Sieroctwo społeczne wiąże się z trwałym lub przejściowym stanem pozbawienia dzieci możliwości wychowania we własnej rodzinie, ze względu na brak odpowiednich warunków opiekuńczo- wychowawczych, do których najczęściej należą: alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, przemoc w rodzinie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność.

Tabela 5 Rodzinne formy pieczy zastępczej wg liczby umieszczonych dzieci, stan na 30.06.2020 r

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba przyjętych dzieci				
		1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci i więcej
Rodziny spokrewnione	48	33	12	3	0	0
Rodziny niezawodowe	23	16	4	2	0	1
Rodziny zawodowe	6	1	1	2	1	2
Rodzinne domy dziecka	2	0	0	0	0	2
OGÓLEM	79	50	16	7	1	5

Zródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Jak wynika z Tabeli nr 5 większość rodzin zastępczych stanowią rodziny z jednym dzieckiem. Natomiast w rodzinach zawodowych przebywają głównie rodzeństwa.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zakres, formy i zasady usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) oddzielając tą grupę wychowanków od usamodzielniającej się młodzieży:

- opuszczające domy pomocy społecznej,
- opuszczającej domy dla matek z małoletnimi dziećmi,
- z młodzieżowych ośrodków wychowawczych,
- z młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych,
- z zakładów poprawczych
- ze schronisk dla nieletnich.

Proces usamodzielnienia tej grupy wychowanków przebiega na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Konsekwencją takich rozstrzygnięć jest zróżnicowanie zakresu i zasad przyznawanej pomocy.

Tabela 6 Formy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków w latach 2018--I półrocze 2020

Forma pomocy	Liczba wychowanków rodzin zastępczych objętych pomocą			Liczba wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków wychowawczych objętych pomocą		
	2018	2019	30.06.2020	2018	2019	30.06.2020
kontynuowanie nauki	47	39	34	10	10	7
usamodzielnienie	10	13	5	7	6	2
pomoc rzeczowa	1	1	0	0	0	0

Zródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Powyższa tabela przedstawia formy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków. Można stwierdzić, że znaczna część wychowanków po osiągnięciu pełnoletności i opuszczeniu zastępczych form opieki korzysta z możliwości otrzymania pomocy na kontynuowanie nauki. Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą jest trudność w pozyskaniu mieszkania i tym samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych, jest to w szczególności problem wychowanków spokrewnionych rodzin zastępczych.

Ponadto osoby te cechuje często bierność, niechęć do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niska motywacja do zdobywania wykształcenia. Okoliczności te utrudniają realizację programów usamodzielnienia, dlatego celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób umożliwiającą wychowankom rozpoczęcie samodzielnego życia.

Intencją ustawodawcy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest praca z rodziną biologiczną i doprowadzenie do zmniejszenia liczby dzieci opuszczających dom rodzinny. Natomiast dzieci, które jednak zmuszone będą opuścić swoją rodzinę powinny zostać objęte opieką w stabilnym środowisku zastępczym. W sytuacjach, gdy skrzywdzone dzieci nie znajdują opieki w formie rodzinnej pieczy zastępczej ustawodawca wskazuje drugą formę opieki i wychowania- instytucjonalną pieczę zastępczą.

Na terenie Powiatu Płockiego funkcjonuje jedna Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie.

Ponadto zgodnie z decyzją Wojewody Mazowieckiego znak WPS-IX.9423.1.11.2016.AW Nr 2212/2016 z dnia 10 października 2016 r. na Wniosek Starosty Płockiego z dnia 8 sierpnia 2016 r. Powiat Płocki otrzymał zgodę na prowadzenie placówki opiekuńczo- wychowawczej typu socjalizacyjnego pn. Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Wyszogrodzie, ul. Niepodległości 5A, 09- 450 Wyszogród.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci umieszczonych w poszczególnych latach w placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Tabela 7 Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie innych powiatów oraz na terenie powiatu plockiego w latach 2018 – I półrocze 2020

Nazwa placówki	2018	2019	30.06.2020
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza socjalizacyjna w Gostyninie	1	0	0
Dom Dziecka w Falbogach	2	1	0
Powiatowy Dom Dzieci w Szczutowie	2	3	3
Dom Dziecka Julin w Kaliskach	2	2	1
Dom Dziecka Hanka w Dębicy	1	0	0
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Specjalistyczno-Terapeutycznego Mieszkanie dla Dzieci i Młodzieży nr 1; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego Mieszkanie dla Dzieci i Młodzieży nr 4	3	3	3
Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie	8	8	7
Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Wyszogrodzie	10	14	13
Razem	29	31	27

Zródło: opracowanie własne PCPR w Plocku

Z powyższego zestawienia wynika, iż na dzień 30.06.2020 r. dzieci z powiatu plockiego (7 dzieci) przebywały w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie 3 powiatów, pozostałe 20 dzieci umieszczonych było na terenie powiatu plockiego.

2. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE.

Osoby niepełnosprawne oraz rodziny z osobami niepełnosprawnymi są narażone na zwiększone występowanie niedostatku, ubóstwa, niewydolności opiekuńczej i wychowawczej. Specyfiką rodzin z osobami niepełnosprawnymi jest to, że problem niepełnosprawności jednego z członków dotyczy całej rodziny we wszystkich jej funkcjach, dlatego cała rodzina powinna doświadczać pomocy. Niepełnosprawność jest jednym z najbardziej złożonych problemów społecznych. Na społeczeństwie obywatelskim spoczywa obowiązek wyrównywania szans życiowych osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania ich dyskryminacji zarówno społecznej jak i zawodowej.

W powiecie plockim funkcjonuje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, który na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki,

Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania, o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydaje odpowiednio orzeczenia o:

- 1) niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;
- 2) stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia;
- 3) wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy, zwanymi „orzeczeniami o wskazaniach do ulg i uprawnień”.

Poniżej przedstawione zostały dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku dotyczące wydanych orzeczeń dla mieszkańców powiatu płockiego w latach 2018 - I półrocze 2020.

Tabela 8 Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń		
	2018	2019	2020 I półrocze
Lekki	155	179	62
Umiarkowany	597	654	333
Znaczny	404	439	201
Ogółem	1156	1272	596

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku

Tabela 9 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności do 16 roku życia

Rok	Liczba wydanych orzeczeń		
	Świadczenie pielęgnacyjne	Zasilek pielęgnacyjny	ogółem
2018	148	131	279
2019	121	86	207
2020 I półrocze	64	46	110

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku

Tabela 10 Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności i wieku

Przyczyny niepełnosprawności	Liczba wydanych orzeczeń					
	Osoby przed 16 rokiem życia			Osoby po 16 roku życia		
	2018	2019	2020 I półrocze	2018	2019	2020 I półrocze
01-U upośledzenie umysłowe	19	16	1	33	31	19
02-P choroby psychiczne	15	8	3	149	147	58
03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	30	14	7	50	47	34

04-O choroby narządu wzroku	10	9	1	23	16	8
05-R upośledzenie narządu ruchu	48	24	13	368	365	199
06-E epilepsja	10	8	12	5	12	4
07-S choroby układu oddechowego i krążenia	25	25	9	144	204	82
08-T choroby układu pokarmowego	6	4	1	55	74	36
09-M choroby układu moczowo-płciowego	6	4	3	78	85	45
10-N choroby neurologiczne	32	28	16	160	199	84
11-I Inne	36	29	15	74	80	19
12-C Całościowe zaburzenia rozwojowe	42	38	29	17	12	8
Ogółem	279	207	110	1156	1272	596

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku

Z powyższych danych wynika, że najliczniejszą grupą osób niepełnosprawnych w powiecie płockim, które w latach 2018 - I półrocze 2020 otrzymały orzeczenia, stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Najczęstszą przyczynę niepełnosprawności wśród osób przed 16 rokiem życia, orzekanych w powiecie w latach 2018 - I półrocze 2020 stanowią choroby: całościowe zaburzenia rozwojowe, choroby neurologiczne, choroby układu oddechowego i krążenia, upośledzenie narządu ruchu, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, natomiast wśród osób powyżej 16 roku życia: upośledzenie narządu ruchu, choroby układu oddechowego i krążenia, choroby psychiczne oraz choroby neurologiczne.

Najpowszechniejszą z form wsparcia instytucjonalnego są domy pomocy społecznej. Podstawowym celem działalności domu pomocy społecznej jest zaspokojenie potrzeb opiekuńczych, bytowych, społecznych, zdrowotnych i religijnych w sposób i w stopniu umożliwiających godne życie osobie niepełnosprawnej. Są one przeznaczone dla osób, które nie mogą otrzymać niezbędnej opieki i wsparcia w miejscu zamieszkania i nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego, lecz z uwagi na podeszły wiek, schorzenia, warunki rodzinne, mieszkaniowe i materialne oraz sytuację życiową – wymagają stałej opieki.

Na terenie powiatu plockiego funkcjonuje 6 domów pomocy społecznej.

1. Dom Pomocy Społecznej „Nad Jarem” w Nowym Miszewie przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie z oddziałem dla osób przewlekle psychicznie chorych.
2. Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych.
3. Dom Pomocy Społecznej w Koszelewie przeznaczony dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych.
4. Dom Pomocy Społecznej im. Błogosławionego Arcybiskupa Antoniego Juliana Nowowiejskiego w Brwilnie przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.
5. Dom Pomocy Społecznej w Goślicach przeznaczony dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.
6. Dom Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Tabela 11 Liczba mieszkańców umieszczonych w domach pomocy społecznej powiatu plockiego w latach 2018- I półrocze 2020

L.p.	Nazwa domu pomocy społecznej	Liczba mieszkańców					
		2018		2019		2020	
		Liczba miejsc	Stan mieszkańców	Liczba miejsc	Stan mieszkańców	Liczba miejsc	Stan mieszkańców
1.	DPS w Brwilnie	140	138	140	141	140	142
2.	DPS w Goślicach	131	129	131	130	131	129
3.	DPS w Koszelewie	100	99	100	105	100	96
4.	DPS w Nowym Miszewie	186	184	186	181	186	172
5.	DPS w Wyszogrodzie	34	34	34	34	34	34
6.	DPS w Zakrzewie	87	88	87	84	87	84
Ogółem		678	672	678	675	678	657

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

Tabela 12 Struktura wiekowa ogółem mieszkańców domów pomocy społecznej powiatu plockiego w latach 2018 – I półrocze 2020

Rok	Ogółem	Struktura wiekowa				
		Do 18 lat	19-40 lat	41-60 lat	61-74 lat	powyżej 74 lat
2018	672	12	172	208	191	89
2019	675	14	158	207	205	91
2020	657	15	155	208	192	87

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

Z analizy danych ujętych w tabeli wynika, że w latach 2018 - I półrocze 2020 największą grupę stanowili mieszkańcy w wieku od 41 do 60 roku życia. Najmniej liczną grupę stanowili mieszkańcy w wieku do 18 roku życia.

Tabela 13 Liczba mieszkańców przyjętych do domów pomocy społecznej w latach 2018 - I półrocze 2020

Nazwa domu	Przyjęcia w latach			Ogółem
	2018	2019	2020	
	Wg nowych zasad	Wg nowych zasad	Wg nowych zasad	
DPS Brwilno	19	14	10	43
DPS Goślice	5	3	0	8
DPS Koszelew	22	28	14	64
DPS Miszewo	11	15	3	29
DPS Wyszogród	11	2	4	17
DPS Zakrzewo	6	2	4	12
Ogółem	74	64	35	173

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

Do domów pomocy społecznej mieszkańcy kierowani byli przez gminy, właściwe dla miejsca ich dotychczasowego zamieszkania, które ustalały również koszty odpłatności za pobyt mieszkańca w placówce.

W powiecie plockim funkcjonowały 3 środowiskowe domy samopomocy:

- w Wyszogrodzie, o charakterze ponadgminnym,
- w Świącicach, o charakterze gminnym,
- w Słupnic, o charakterze gminnym.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wyszogrodzie (typ B – dla osób upośledzonych umysłowo) działa jako samodzielna jednostka organizacyjna powiatu plockiego od 2009 r. Dom jest placówką dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i dysponuje 30 miejscami. Uczestnikami są mieszkańcy Gminy Wyszogród i gmin ościennych. Z usług Środowiskowego Domu Samopomocy korzystają osoby wymagające wsparcia w przezwyciężaniu ich trudnych sytuacji życiowych, zaspakajaniu ich niezbędnych potrzeb życiowych, nauczaniu podstawowych umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia w środowisku oraz stworzeniu im systemu oparcia społecznego.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach rozpoczął swoją działalność w lutym 2016 roku. Dom jest jednostką organizacyjną Gminy Mała Wieś, finansowaną ze środków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, przekazywane przez Wojewodę Mazowieckiego. Celem ogólnym działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Starych Świącicach jest świadczenie dziennych usług w zakresie wsparcia terapeutycznego uczestników oraz ich rodzin, kompensowanie skutków niepełnosprawności, zapobiegania izolacji i wykluczeniu społecznemu osób psychicznie przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Środowiskowy Dom Samopomocy w Starych Świącicach jest placówką wsparcia dziennego dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych i upośledzonych umysłowo. (dom typu AB).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Słupnie (typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych) rozpoczął swoją działalność w listopadzie 2004 roku. Dom jest placówką pobytu dziennego. Wiodącym celem Środowiskowego Domu Samopomocy w Słupnie jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, w rodzinie, pracy i środowisku, a także zapobieganie i likwidowanie czasowej bądź trwałej niezdolności do życia w społeczeństwie.

Duże znaczenie w rehabilitacji społeczno – zawodowej osób niepełnosprawnych pełnią warsztaty terapii zajęciowej. Warsztat Terapii Zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Wskazania do uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej przyznaje osobie niepełnosprawnej Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności,

niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę jej indywidualnych możliwości.

Na terenie powiatu płockiego funkcjonowało 6 Warsztatów Terapii Zajęciowej:

- 1) Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowym Miszewie prowadzony przez Dom Pomocy Społecznej „Nad Jarem” w Nowym Miszewie, który swoją działalność rozpoczął 1 września 1995 roku;
- 2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Zakrzewie prowadzony przez Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie, który swoją działalność rozpoczął 1 września 1995 roku;
- 3) Warsztat Terapii Zajęciowej w Mirosławiu prowadzony przez Spółdzielnię Socjalną Osób Prawnych „Centrum Usług Środowiskowych”, który swoją działalność rozpoczął 1 marca 2014 roku;
- 4) Warsztat Terapii Zajęciowej w Koszelewie prowadzony przez Fundację Panaceum, który swoją działalność rozpoczął 1 kwietnia 2014 roku;
- 5) Warsztat Terapii Zajęciowej w Męczeninie prowadzony przez Stowarzyszenie Akademia Praktyki i Innowacji, który swoją działalność rozpoczął 1 marca 2016 roku;
- 6) Warsztat Terapii Zajęciowej w Machcinie prowadzony przez Fundację Panaceum, który swoją działalność rozpoczął 1 lutego 2017 roku.

Uczestnikami WTZ na terenie powiatu płockiego są osoby niepełnosprawne od 18 roku życia, posiadające wskazanie do terapii zajęciowej. Koszty uczestnictwa osób niepełnosprawnych w warsztatach pokrywane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) oraz środków powiatu (10%). Liczbę uczestników warsztatów terapii zajęciowej w latach 2018 - I półrocze 2020 obrazuje poniższa tabela.

Tabela 14 Liczba uczestników warsztatów terapii zajęciowej z podziałem na stopień niepełnosprawności

Lata	Stopień	Warsztaty Terapii Zajęciowej						Ogółem
		Nowe Miszewo	Zakrzewo	Mirosław	Koszelew	Męczenino	Machcino	
2018	Znaczny	17	23	16	16	18	17	107
	Umiarkowany	33	22	14	24	17	23	133
2019	Znaczny	20	22	16	17	27	19	121
	Umiarkowany	30	23	14	23	18	21	129
2020	Znaczny	17	23	15	17	31	23	126
	Umiarkowany	33	22	15	23	19	22	134

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

II. USŁUGI AKTYWNEJ INTEGRACJI

W ramach realizacji Programu Aktywności Lokalnej planujemy zastosować zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, podejmować działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców powiatu płockiego tj.: zwiększenie szans w znalezieniu zatrudnienia, wyrównywanie deficytów wynikających z braku dostępu do określonych dóbr i usług, braku posiadanych kwalifikacji czy też z innych czynników powodujących ograniczenie szans określonych grup społecznych na równoprawny z większością społeczeństwa udział w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku będzie realizowało usługi aktywnej integracji, których celem jest:

- 1) odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu;
- 2) odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy;
- 3) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Do usług aktywnej integracji należą usługi o charakterze:

- 1) społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej (poprzez m.in. udział w zajęciach w CIS, KIS lub WTZ);
- 2) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy (poprzez m.in. udział w zajęciach w CIS, KIS lub WTZ, kursy i szkolenia zawodowe), pomoc w utrzymaniu zatrudnienia;
- 3) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy (m.in. edukacja formalna);
- 4) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

Realizowane projekty będą oferować zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie, odpowiadające na potrzeby uczestnika, nieograniczające możliwości dostępu do poszczególnych rodzajów usług aktywnej integracji.

Wsparcie w postaci usług aktywnej integracji będzie adresowane do:

- a) osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
- b) środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności do społeczności lokalnych na obszarach zdegradowanych objętych rewitalizacją.

Ważną rolę odgrywać będą usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej. Są to usługi świadczone w interesie ogólnym, umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny lub społeczności lokalnej, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich.

III. CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu Aktywności Lokalnej jest wyeliminowanie czynników prowadzących do wykluczenia społecznego, aktywizacja społeczna oraz rozwiązywanie problemów konkretnych grup społecznych tj. rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz dzieci wychowujących się w pieczy zastępczej, jak również usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej z terenu powiatu płockiego, osób z niepełnosprawnością zamieszkujących na terenie powiatu płockiego, mieszkańców domów pomocy społecznej, uczestników warsztatów terapii zajęciowej, uczestników środowiskowych domów samopomocy funkcjonujących na terenie powiatu płockiego.

Wdrożenie Programu Aktywności Lokalnej pozwoli rozszerzyć ofertę działań skierowanych do wskazanych powyżej grup społecznych. Podejmowane w ramach Programu działania będą możliwe dzięki pozyskiwanym na ten cel środkom.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
2. Zwiększenie wiedzy i umiejętności kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka.
3. Wzmacnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych wśród osób sprawujących pieczę zastępczą.

4. Ocena indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków pieczy zastępczej, jak również usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej z terenu powiatu płockiego.
5. Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej poprzez zwiększenie ich podstawowych kompetencji osobistych i społecznych oraz wzmocnienie ich samooceny.
6. Zwiększenie umiejętności interpersonalnych wychowanków pieczy zastępczej w relacjach z najbliższym otoczeniem.
7. Aktywna integracja rodzin zastępczych i wychowanków pieczy zastępczej z terenu powiatu płockiego z osobami bliskimi wychowankom.
8. Zwiększenie kompetencji zawodowych wychowanków pieczy zastępczej i osób usamodzielnianych.
9. Współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz działań prewencyjnych powstrzymujących proces rozpadu rodziny.
10. Wsparcie osób z niepełnosprawnością poprzez zwiększenie ich aktywności społecznej, kompetencji osobistych oraz wzmocnienie ich samooceny.
11. Aktywna integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
12. Ocena indywidualnych potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu płockiego.
13. Podnoszenie i rozwijanie kompetencji zawodowych osób z niepełnosprawnością.

Poprzez realizację wyznaczonych celów szczegółowych zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

1. Organizacja działań, wydarzeń promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.
2. Organizacja szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka.
3. Zdobywanie przez opiekunów zastępczych umiejętności wychowawczych poprzez uczestnictwo w warsztatach edukacyjnych, szkoleniach, konferencjach i innych wydarzeniach o charakterze edukacyjnym.
4. Organizacja poradnictwa specjalistycznego dla osób sprawujących pieczę zastępczą oraz dla wychowanków pieczy zastępczej (w tym zatrudnienie specjalistów).
5. Przeprowadzenie diagnozy potrzeb i predyspozycji wychowanków pieczy zastępczej, jak również usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej z terenu powiatu płockiego.

6. Zdobyć umiejętności społecznych, kompetencji interpersonalnych wychowanków pieczy zastępczej, jak również usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej poprzez uczestnictwo w warsztatach edukacyjnych, szkoleniach, konferencjach i innych wydarzeniach o charakterze edukacyjnym.
7. Zdobyć nowych bądź podnieść posiadanych kompetencji zawodowych przez wychowanków pieczy zastępczej, jak również usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
8. Organizacja działań integracyjnych.
9. Organizacja działań partnerskich na rzecz wspierania rodziny.
10. Zdobyć umiejętności społecznych, kompetencji interpersonalnych przez osoby z niepełnosprawnością poprzez uczestnictwo w warsztatach edukacyjnych, szkoleniach, konferencjach i innych wydarzeniach o charakterze edukacyjnym.
11. Organizacja poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu plockiego (w tym zatrudnienie specjalistów).
12. Przeprowadzenie diagnozy potrzeb i predyspozycji osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu plockiego.
13. Zdobyć nowych bądź podnieść posiadanych kompetencji zawodowych osób z niepełnosprawnością z terenu powiatu plockiego umożliwiających powrót lub wejście na rynek pracy.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do:

- rodzin zastępczych,
- prowadzących rodzinne domy dziecka.
- prowadzących placówki opiekuńczo - wychowawcze,
- wychowanków pieczy zastępczej,
- rodziców biologicznych wychowanków pieczy zastępczej,
- pełnoletnich, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- rodzin biologicznych wykazujących problemy opiekuńczo - wychowawcze,
- osób z niepełnosprawnością,
- mieszkańców domów pomocy społecznej,

- uczestników środowiskowych domów samopomocy,
- uczestników warsztatów terapii zajęciowej.

V. CZAS TRWANIA PROGRAMU I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany w latach 2021-2023. Czas realizacji Programu oraz środki finansowe na jego działania wiążą się z realizacją:

- projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- projektów w ramach Programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej,
- projektów w ramach Programów Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ I JEDNOSTKI WSPÓŁPRACUJĄCE

Realizatorem Programu Aktywności Lokalnej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku. Partnerami Programu będą m.in.:

- Starostwo Powiatowe w Płocku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Płocku,
- Samorzady gminne powiatu płockiego,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu płockiego,
- Inne uprawnione podmioty realizujące zadania na rzecz wsparcia rodziny i dziecka oraz na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Zasoby:

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji Programu Aktywności Lokalnej w powiecie płockim niezbędne są następujące zasoby:

- Możliwość współfinansowania zadań ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, budżetu powiatu.
- Doświadczenie pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku w zakresie realizacji projektów zewnętrznych.

- Doświadczony i odpowiedzialny zespół pracowników w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku.

VII. MONITORING

Monitoring i ewaluacja Programu Aktywności Lokalnej będą prowadzone na bieżąco przez cały okres jego realizacji. Prowadzona będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami, a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach i metodach pracy.

PODSUMOWANIE

Zadaniem Programu Aktywności Lokalnej jest wyeliminowanie czynników prowadzących do wykluczenia społecznego, aktywizacja społeczna oraz rozwiązywanie problemów konkretnej grupy społecznej tj. środowiska rodzin zastępczych, wychowanków pieczy zastępczej i ich rodziców biologicznych, osób z niepełnosprawnością, mieszkańców domów pomocy społecznej, uczestników warsztatów terapii zajęciowej, uczestników środowiskowych domów samopomocy. Opracowany Program Aktywności Lokalnej daje możliwość stworzenia oferty działań, która nie jest możliwa do realizacji jedynie ze środków powiatu.

Program Aktywności Lokalnej pozwoli na realizację działań umożliwiających udzielanie indywidualnym osobom, ich rodzinom oraz środowiskom lokalnym pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu uczestnictwa w życiu społecznym, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub miejscu pracy, w samoorganizowaniu się i podejmowaniu inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej.

